

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1)ระดับการปฏิบัติจริงและระดับความคาดหวังตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม 2) ผลการเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงและความคาดหวังตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนจำนวน 5 แห่ง โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการโรงเรียน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 11 คน) จำนวน 16 คน ครูสายปฏิบัติการสอน จำนวน 322 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครปฐม จำนวน 73 คน จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาครบถ้วน จำนวน 411 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ตามแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 6) ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน 11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร 12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเดือน

มิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2549 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1) บทบาทในการปฏิบัติจริงตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.0056$, $\sigma = 0.1594$) ซึ่งเมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ให้ความเห็นชอบในการจัดนำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และ แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร ตามลำดับ

2) ความคาดหวังตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.2250$, $\sigma = 0.4724$) ซึ่งเมื่อจำแนกรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ให้ความเห็นชอบในการจัดนำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อกำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติจริงและความคาดหวังตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน คือ ระดับการปฏิบัติจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐมในระดับมาก ($\mu = 4.0056$, $\sigma = 0.1594$) ส่วนความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.2250$, $\sigma = 0.4724$)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการปฏิบัติจริงตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้

ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และ แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร ตามลำดับ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลมีความคิดว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นสถาบันเพื่อพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน และ โรงเรียนยังเป็นองค์กรที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชน โรงเรียนจึงมีความสัมพันธ์ที่ดี และใกล้ชิดกับชุมชน ดังคำกล่าวของพินดา วีระชาติ ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักชุมชนดีขึ้นในด้านที่สามารถค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ขณะเดียวกันชุมชนก็มีความรู้สึกที่ดีกับโรงเรียน คิดว่า โรงเรียนเป็นสมบัติของชุมชน ในชุมชนจึงต้องช่วยกันดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน ตลอดจนเอื้ออำนวยช่วยเหลือ โรงเรียนในด้านต่างๆ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในด้านนี้มากมาตั้งแต่ในอดีต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบคุณารักษ์ และคณะ ได้ศึกษารูปแบบความร่วมมือของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีความผูกพันกับโรงเรียนค่อนข้างดี เมื่อโรงเรียนมีปัญหาทำให้ความร่วมมือเสมอ การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนถือเป็นจิตสำนึกในหน้าที่และเห็นแก่ประโยชน์ของงาน การบริหารในรูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนเป็นกลไกที่สำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายของรัฐให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน โดยการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อุทัย บุญยประเสริฐ ได้เขียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งที่มุ่งหวังส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษาของชาติบรรลุความคาดหวังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องความสำคัญของการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ที่การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม โดยอยู่บนพื้นฐานการให้เกียรติยกย่องการเคารพและยอมรับในความคิดเห็น การตัดสินใจ ความรู้ ความสามารถ และส่งเสริมขวัญกำลังใจซึ่งกันและกัน ประการ

สำคัญในการบริหารรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะส่งผลให้เกิดความรอบคอบในการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเป็นการศึกษาตอบสนองความต้องการชุมชน สังคมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา บุรณะจารุ (2540:บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการของคณะกรรมการ โรงเรียนเกี่ยวกับให้บริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการ ให้บริหารการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมต่อชุมชน

ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐานมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี และมีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบความสำเร็จ นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่พึงประสงค์ สมเจตนาธรรมณ์ของหลักสูตร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ก็ได้เน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ดังนี้ ความช่วยเหลือ สนับสนุนด้านการเงิน การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ การช่วยเหลือสนับสนุนด้านแรงงาน และการให้คำปรึกษาหารือ หรือ แสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งมีบทบาทต่อโรงเรียน ดังนี้ (1) บทบาทในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของโรงเรียน (2) บทบาทในการสนับสนุนภารกิจหลักของโรงเรียน เช่น บทบาทของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอน และการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่โรงเรียน และ (3) บทบาทในการให้บริการด้านทรัพยากรแก่โรงเรียน (4) การมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนรวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (5) การกำหนดนโยบาย เป้าหมายในการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา (6) การประชาสัมพันธ์สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา ร่วมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (7) การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา บุรณะจารุ ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของคณะกรรมการ โรงเรียนเกี่ยวกับให้บริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของโรงเรียนที่มีต่อการให้บริการ ให้บริหารการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมต่อชุมชน เช่นเดียวกับไพโรจน์ พรหมมีเนตร ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

พบว่า การปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาประจำ ผลการวิจัย โรงเรียนประถมศึกษาที่มีผู้ระบุสูงสุดในแต่ละหน้าที่ทั้ง 4 ประการ มีดังนี้ 1) ให้คำปรึกษาแนะนำในการกำหนดแนวทางการพัฒนาอาคารสถานที่ 2) ขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชนหน่วยงาน และส่วนราชการจัดหารายได้บำรุงการศึกษา 3) เสนอแนะและประสานงานให้โรงเรียนบริหารให้ยืมวัสดุ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่แก่ชุมชนหน่วยงาน และส่วนราชการ 4) ส่วนด้านแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดกิจกรรมหารายได้บำรุงการศึกษา ปัญหาในการปฏิบัติงานพบว่า ขาดบุคลากรที่เป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และเมตต์ เมตต์การุณจิต ศึกษาเรื่องความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม 3 ลักษณะ คือ 1) ร่วมวางแผน 2) ร่วมดำเนินการ 3) ร่วมนิเทศติดตาม ประเมินผล และประชาชนมีความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในแต่ละด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกกิจกรรม

2. ความคาดหวังตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาล

นครนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาแสดงบทบาทด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์งานของสถานศึกษามีน้อย ควรจะมีการส่งเสริมให้มีบทบาทอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ในเรื่องความสัมพันธ์ที่ระหว่างสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผู้บริหารจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งความร่วมมือต่างๆ สอดคล้องกับคำกล่าวของ พนิดา วีระชาติ ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักชุมชนดีขึ้นในด้านที่สามารถค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ขณะเดียวกันชุมชนก็มีความรู้สึที่ดีกับโรงเรียน คิดว่าโรงเรียนเป็นสมบัติของชุมชน จึงต้องช่วยกันดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน ตลอดจนเอื้ออำนวยช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่างๆ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าใจบทบาทในด้านนี้มากมาตั้งแต่อดีต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ คุณารักษ์ และคณะ ได้ศึกษารูปแบบ ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความร่วมมือค่อนข้างดี เมื่อโรงเรียนมีปัญหาทำให้ความร่วมมือเสมอ การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนถือเป็นจิตสำนึกในหน้าที่และเห็นแก่ประโยชน์ของงาน การบริหารในรูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลไกที่สำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายของรัฐให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เช่นเดียวกับลิขสิทธิ์ ผลจันทร์

งาม ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โรงเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการ โรงเรียน ได้ปฏิบัติในด้าน การกำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน การให้ความเห็นชอบ แผนของโรงเรียน ปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนและรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตาม แผนของโรงเรียน การประสานกับองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน การเสนอแนะแนวทาง และการมีส่วนร่วมในการบริหาร การแสวงหาและให้การสนับสนุนด้านการเงิน การให้การ สนับสนุนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมพัฒนาการของนักเรียน และการ ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน คณะกรรมการ โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ปฏิบัติในระดับปานกลาง และ เมตต์ เมตต์การุณจิต ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการ การศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการศึกษามี ส่วนร่วม 5 เรื่อง ได้แก่ การวางแผน การจัดสรรงบประมาณ การกระตุ้นการทำงาน การ ประสานงานและการประเมินผล โดยคณะกรรมการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในระดับมาก ในเรื่อง การประสานงาน ส่วนการมีส่วนร่วมในเรื่องอื่นๆ เป็นการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติจริงและความคาดหวัง ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า โดย ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน คือ ระดับการปฏิบัติจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนครปฐมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.0056$, S.D = 0.1594) ส่วนความคาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.2250$, S.D = 0.4724)

ข้อเสนอแนะทั่วไปของการวิจัย

1. จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครนครปฐม ด้านการปฏิบัติจริง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อ ศึกษาผลการวิจัยระดับบทบาท ควรจะมีการส่งเสริมให้มีบทบาทอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ในเรื่องความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษา กับคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผู้บริหารจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญ ของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ความสัมพันธ์ของคณะครูกับคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้น

พื้นฐาน ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งความร่วมมือต่างๆ ที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะมีให้กับสถานศึกษา และสามารถประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา โดยครูจะต้องปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา และเต็มความสามารถให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรื่อง เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และให้สถานศึกษาบริการกับชุมชนในโอกาสต่างๆ ตามสมควร

2. จากข้อค้นพบของการวิจัย เรื่อง ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู เป็นบุคคลสำคัญในการให้บริการจัดการ ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน สะท้อนความคิดเห็น เปิดโอกาสให้คณะกรรมการและชุมชนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงข้อคิด ความเห็นและมติของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง ความหลากหลายของบุคคลที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาจึงเอื้อต่อการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาสถานศึกษาทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา จึงเป็นผู้ประสานและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาที่สำคัญที่สุด ในการประสานสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรภายนอก ในฐานะตัวแทนของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน และท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อพฤติกรรมการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการวิจัยพฤติกรรมการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งผลกระทบต่อบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรมีการวิจัยบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ